

Miten vastavalmistuneiden sairaanhoitajien siirtymävaihetta työelämään voidaan tukea?

Hotus
NÄYTTÖVINKKI®
15/2021

ISSN 2489-9577
verkköjulkaisu
20.12.2021
Hotus.fi

TULOKSET

Vastavalmistuneiden sairaanhoitajien siirtymävaihetta työelämään voidaan tukea ohjelmilla, jotka sisältävät taitojen ja osaamisen kehittämistä muun muassa luentojen, seminaarien, simulaatioiden, reflektointiharjoitusten, pidennetyn perehdytyksen ja/tai mentoroinnin avulla. Katsauksessa tarkastellut ohjelmat olivat keskimäärin noin vuoden mittaisia.

Siirtymävaihetta tukevat ohjelmat voivat edistää

vastavalmistuneiden sairaanhoitajien (n = 74 tutkimusta)

- itsevarmuutta, päätöksenteko-, vuorovaikutus- ja ongelmanratkaisutaitoja sekä kriittistä ajattelua
- kliinisiä taitoja ja kliinisiin osa-alueisiin liittyvää tietämystä
- toteuttaman hoidon potilasturvallisuutta

Lisäksi siirtymävaihetta tukevat ohjelmat voivat vähentää vastavalmistuneiden sairaanhoitajien stressiä (yksittäinen mindfulness tutkimus).

Potilaiden (n = 1 tutkimus)

- tyytyväisyyttä vastavalmistuneiden sairaanhoitajien antamaan hoitoon (otoskoko, n = 17)

Organisaatioiden osalta (n = 55 tutkimusta)

- vastavalmistuneiden sairaanhoitajien työssä pysymistä ja työhön integroitumista
- muiden työntekijöiden tyytyväisyyttä vastavalmistuneisiin sairaanhoitajiin
- vastavalmistuneiden sairaanhoitajien, mentoreiden ja esihenkilöiden tyytyväisyyttä
- riskien hallintaa
- rahallisia säästöjä
- lääkehoidon turvallisuutta vähentämällä virheitä lääkehoidossa
- palveluiden laatua

YHTEENVETO

Vastavalmistuneiden sairaanhoitajien työelämään siirtymävaiheen tukeminen ja perehdytys ovat tärkeitä, jotta voidaan vastata kasvavaan sairaanhoitajapulaan. Siirtymävaiheen tukeminen erilaisilla ohjelmilla voi edistää vastavalmistuneen sairaanhoitajan työhön liittyviä taitoja ja työssä pysymistä. Ohjelmat voivat lisätä hoidon turvallisuutta, laatua sekä potilaiden ja henkilökunnan tyytyväisyyttä. Lisäksi niillä voidaan saavuttaa rahallisia säästöjä.

Järjestelmällisen katsauksen tulosten tulkinnassa tulee kuitenkin noudattaa harkintaa, koska alkuperäistutkimusten interventioiden kuvauksissa oli puutteita.

TAUSTA

Sairaanhoitajapula on maailmanlaajuinen ongelma¹ ja sen odotetaan tulevaisuudessa pahenevan. Terveysalan veto- ja pitovoimaa tulee lisätä, jotta alalle saadaan uusia osaajia. Lisäksi työssä pysymiseen ja työolojen parantamiseen tulee kiinnittää huomiota.^{1,2} Pelkkä koulutus ei välttämättä anna vastavalmistuneille sairaanhoitajille riittäviä valmiuksia työelämään³⁻⁵ ja he voivat järkyttyä siirtyessään turvallisesta opiskelijan roolista hoitotyön ammattilaisen rooliin⁴. Vastavalmistuneet sairaanhoitajat voivat tuntea ahdistuneisuutta⁴ stressiä ja epävarmuutta³. Lisäksi heidän kriittisessä ajattelussaan, luottamuksessa omiin kykyihinsä⁴ sekä hoitotyön kompetenssissaan voi olla puutteita³⁻⁵. Näihin puutteisiin voidaan vaikuttaa myönteisesti erilaisin työntäjän järjestämin tukitoimin, jotka lisäävät työtyytyväisyyttä ja vähentävät sairaanhoitajien aikomusta lähteä työpaikasta⁶.

Miten vastavalmistuneiden sairaanhoitajien siirtymävaihetta työelämään voidaan tukea?

Hotus
NÄYTTÖVINKKI®
15/2021

ISSN 2489-9577
verkkojulkaisu
20.12.2021
Hotus.fi

AINEISTO JA MENETELMÄT

Näyttövinkki perustuu vuonna 2021 julkaistuun järjestelmälliseen katsaukseen. Katsauksessa tarkasteltiin vastavalmistuneiden sairaanhoitajien työelämään siirtymävaihetta tukevia interventioita sekä interventioissa tarkasteltuja tulosmuuttujia (koskien vastavalmistunutta sairaanhoitajaa, potilasta tai asiakasta ja terveystalveta). Katsaukseen valikoitui mukaanottokriteereiden perusteella n = 130 tutkimusta ja tutkimusten otoskoot vaihtelivat alle 20 ja yli 100 tutkittavan välillä. Tutkimukset oli tehty vuosien 1990 ja 2020 välillä, joskin vain yksi tutkimus oli julkaistu ennen vuotta 2000 ja valtaosa (58,9 %) vuosina 2015–2020. Tutkimukset olivat määrällisiä (n = 67), laadullisia (n = 33) ja mixed method -tutkimuksia (n = 30).

Katsauksen menetelmällinen toteutus on kuvattu yksityiskohtaisemmin alkuperäisessä julkaisussa*. Katsauksen laatu arvioitiin JBI:n järjestelmällisen katsauksen arviointikriteeristöllä.**

KÄYTTÖ- KELLOISUUS SUOMESSA

Suomessa on muun maailman tavoin pula sairaanhoitajista. Sairaanhoitajaliiton vuonna 2020 tekemän työolobarometrin mukaan etenkin nuoret, alle 36-vuotiaat Suomessa asuvat sairaanhoitajat, eivät pidä perehdytystä työhön riittävän kattavana ja suunnitelmallisena⁷. Näyttövinkkiä voi hyödyntää suunniteltaessa toimia vastavalmistuneiden sairaanhoitajien työelämään siirtymävaiheen tukemiseksi ja työssä pysymisen edistämiseksi.

LAATIJAT

Kurvinen, Kaisa, sh, TtK, tutkimusassistentti, Hoitotyön tutkimussäätiö sr
Pulkkinen, Kirsi, sh, TtM, osastonhoitaja, Helsingin kaupunki
Heikkilä, Kristiina, sh, TtM, tutkija, Hoitotyön tutkimussäätiö sr
Lindfors, Kirsi, sh, TtM, TtT-opiskelija, hoitotyön kliininen asiantuntija, HUS

Editoija: **Hamari, Lotta**, ft, TtT, Hoitotyön tutkimussäätiö sr

ALKUPERÄINEN JULKAISU

Kenny A, Dickson-Swift V, McKenna L, Charette M, Rush KL, Stacey G, Darvill A, Leigh J, Burton R, Phillips, C. Interventions to support graduate nurse transition to practice and associated outcomes: A systematic review. *Nurse education today* 2021; 100:104860.

Alkuperäisen julkaisun laadunarvioinnissa saamat pisteet (JBI:n kriteeristö)

**Katsauksen laatu: tasokas (10/11, JBI): [Checklist for Systematic Reviews and Research Syntheses](#)

MUUT KÄYTETYT LÄHDEVIITTEET

- World Health Organization. State of the world's nursing 2020: investing in education, jobs and leadership. World Health Organization 2020. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/331677/27.10.2021>
- Tevameri T. Katsaus sote-alan työvoimaan. Toimintaympäristön ajankohtaisten muutosten ja pidemmän aikavälin tarkastelua. TEM toimialaraportit 2021:2. Työ- ja elinkeinoministeriö. 2021. Helsinki. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162852/TEM_2021_02_t.pdf?sequence=1&isAllowed=y /7.12.2021
- Pasila K, Elo S, Kääriäinen M. Newly graduated nurses' orientation experiences: a systematic review of qualitative studies. *International Journal of Nursing Studies* 2017; 71: 17–27.
- Quek G, Shorey S. Perceptions, Experiences, and Needs of Nursing Preceptors and Their Preceptees on Preceptorship: An Integrative Review. *Journal of Professional Nursing* 2018; 34(5): 417–428.
- Hawkins N, Jeong S, Smith T. Coming ready or not! An integrative review examining new graduate nurses' transition in acute care. *International Journal of Nursing Practice* 2019; 25: 1–13.
- Edwards D, Hawker C, Carrier J, Rees C. A systematic review of the effectiveness of strategies and interventions to improve the transition from student to newly qualified nurse. *International Journal of Nursing Studies* 2015; 52: 1254–1268.
- Hahtela N & Karhe L. Sairaanhoitajien työolobarometri 2020. Sairaanhoitajaliiton selvitys sosiaali- ja terveysalan vetovoimaisuudesta ja työhyvinvoinnista. https://sairaanhoitajat.fi/wp-content/uploads/2021/01/TYO%CC%88OLOBAROMETRI_2020_NETTI.pdf /7.12.2021